

РУСКИ НОВИНИ

ЗА РУСИНОХ У КРАЛЬВИНИ ЙУГОСЛАВІ

Виходила южнословенською мовами. — Предплатна на рок 60 днів., на початку рока 30 днів. За Америку і други інші з додатковою роцю.

Предплату і інші письма до Редакції і Управи треба посыпти на адресу: „Руски Новини“ Пишкірсвіці (Югославія).

Потреба и важносць фамелій.

Фамелія и медзисобна лібов лідзюх.

Барз а барз ще сиреведал греческим мудрецем Платоном кед думал, же ще братска любов медзі лідзюм будзе баржей розшинаць, кед ще розвалі фамелія. Гварел вони: Кед ніхто не будзе знаць за отца ай за мацер ай за свойю шестри, тэди шынки лідзю буду едси на другого патриц як на отца, мацер, шестру. Так! цана держава посталае юдна ченілька фамелія, у котрой ще шынки буду медзисобу лібовиць и поштовані.

На спрадлі у жнівту є баш проприю.

Кед би честало фамелій, були би лідзю медзі собу баржей цудли и оданеци як цо су шынки. Во да ще у чловікові може розшиць родительска лібов аженицьска лібов и свидомосць, треба найперше знатъ хто чий онець мац, хто чий сина лібо дзівка.

Нешка ще пельно гутори, ще пель родитеље не дубало за свойю дзеці, ай дзеці за свойю родителю, гон сдэн за другіх добре знало. То правда и то не добре. Але цо би було тэди, кед би родитеље не знали за свойю дзеці, ай дзеці за своїх родитељох? Шобов медзі лідзюм ўсё би ще не могла розніць, бо би не було тих зірородных гніздох меллісабій лібові, а то су фамелії.

Фамелія и братство лідзюх.

Обще людске братство, о котрим пиш у новіших часах вельмо бешедзіе, може ще розніць и напредоваць чен з помножу фамелій и лем тэди, кед ё фамелія монціа, неизгубна.

Хто позна и лібі свойю дзеці, не бо своіго отца и мацер, тог будзе мон віше всіх дзекі и зміста, да у других лідзюх видзі братох и шестрох, отіюх и мацерох як тог, когти свойї фамелії не позна, не зна ѿ то онець мац, шестра, брат.

Прето чловек одховани ў фамелії мушы присц до ошведочення, же ще вони гу другим мушы владац так, як вон сам сце, да ще други владац гу юго мацери, шестри брату. И так постава фамелія лашин темель, на котрим може постана и опостояць свидомосць о братству шынких лідзюх.

Добра фамелія.

Щешліву и задоволіну фамелію можу основац лем добры, у шынкам, шэропі лідзюх. Хто од младосці жил по-губенім, разпушчым животом, чи то лягінь чи дзівка, тот не може основац добру и щешліну фамелію. И ту не помога ай багатство ай криса. Во фамелія не дава лем уживане, але наклада и вездын терхи и чеки должносты. А нешка лідзю особено ў гарнох гледаць од малікенства лем саме уживане, а од святых должностых руфеня и доброго виховання дзеціх, сцекаць. Ролуми ще, же таки малікенства не приноша народу ніч доброго, але проприю, вони постало жрэнду зла и препаданя.

РУСКИ ШКОЛЯРЕ!

През вакациі розшифуйце „Руски Новини“ у своїх валюках, гледайце нових предплатнікох, помагайце им, да инослаю южди рок шорово предплату. РОБОТА ВА „РУСКИ НОВИНІ“ ТО РОБОТА ВА РУСКИ НАРОД!

Занс по валюках начі родитеље думало, же доси дзеці лем родзин, а на вихованне дзеціх мало думало, ягод да дзеці муша сами до себе бути добры. Велі родитеље парихацо, же им дзеці не добри, же не мало од піх помощи и потіхи лем бриту и незадоволістю. А не сцу таки родитеље ўвидзіц, же вони муша дзеці не лем кармиц и облекац, але муша меркозац у першым торе на душу дзівчику, да зос дзецішкій душі викореня шынко по зле, погубеніс, а усадзіа до младого шерца лібов гу Богу, и гу шынкому що добре и красне. То права задача родитељох, од пей ще ніхто не юмре однімац, бо од того одвісне и щесце саміх родитељох, добро дзеціх и лібру буде чесці цялого народа.

ЯКИ СУ БАТОГАШЕ!

Ідеяна конфуаня „Батогашох“.

Як уж мож будо видзіц батогаше не лем не сцу и не зігаю повесц цу сцу аль вони и самі яс знаю ѿ тсу. Вони на тельо отдаліці од було чокіо културного жытва, же су и сами у себе юдна зошыцким не выробена, сироня матеріална ствар. У первых 7 числах світлі „Зарі“ вони інч позитыўнаго як стварені. Вони лем критикую Просвіту и даганяю які роботи. Даганяп найлегчайшыс, бо то мож я на ложакі. Але чом же вони інч не скворя? Лям на то, бо су не вадувані. То зонцікім ясно, бо да у іх сегдачого доброго, триялац бік юе нашай народнай и здравей організації Просвіти, а че лягали бы юе до работы, котра не одвигнуте юе образованію, а зілітры ай их прыродзенім способносцю. Ми и ветка гетоя друковац их які юе находзіа у „Батогуту“.

Лікарская статі, кед буду які предносці я кед буду писані нашым народнім языком. О других вініросах чэлко же би юе одніажац пан редактор наших новівіх даці друковані але „батогашкіх“ рукох, бо их способносці юе у тым бара подло преуказали.

Назва „Батогашох“.

Батогаше не жалую же мы их предзняваме. Ми то ца тримаме за правду. Вони ще ххаяц, же памфлет „Рускі Батог“ то велі исторійски документ я ххаяц ѿ зос нім. Кед им даці так жыць „Батог“, чом же вен сцекац од вазлі „батогаша“? Кед их народ від тым менем позна? Кед вони „Батог“ звали и однібраю, вен не може за піх бути юліка упереда у тым, кед их юе по тым „Батогу“ звола „Батогаше“. Ище треба да юе и цена, які юніцаю гу руху, котрому за дзілъ „прергасна“ ідея юе находзіа у „Батогуту“.

шевки першию на жито од 40 и 50%. Таго ворсцију цлаца љем тоји параси, па гри сама роба свою жеси и за сели пристапи до „ход-тспох“, то ест да роба вештији зас цалом вадашом под надзором держави. Розуми ше, же тоги параси бара пизадовольни, бо и так им не близишиши на каждим кроја вимесду, же не сели цед свою жеси до державних спахилуков.

Вељка чуда од суши у Америци.

Ми писали, же у Америци була тога лета странана суши. Тераје ханујо з Америки, же чоја од суши ишочи и њен милијарди долари. Од суши пострадали 24 держави и 27 милијони људи тих держава је бујаја жар хлеба. Извесне службике сушаској трају и четирије одредаца власте, да ће штајварина статку зареже, алије мери је не виме прегавац, да је честане конкуренције, да је месо мучин дешава задармо тим, котри су потребаи и пружају.

Јапонске паоружане.

Јапонска министер војнија Гајтија подврз, же копнска воздушна флота преслава, да може образац Јапонију од парадаја непријатељских аеродрома. Прето мучија Јапонија дешаваја већи аероплани. Већа воздушна флота Јапонског мучија бујаја већија флота Русије љебој Америке.

Близиши дошлебодвеи процесији.

Понеке у близишипакеј Русије влада странана суши, дошлебодвеи близишиви, да може народ исц на пољу у процесији, да измоди дешава. Стираши људе ишаки у процесији по радоснији, бо уж већији роки були процесији забранети. А људи близишиви виховије у безбожним духу вишчовали патрелки на побожији процесији, котрих ишца на видели и гуторели медвеје сабу: „А икда Бог панце вест?“ — Же близишиви дошлебодвеи процесији то ишак, ик чакаја часи настали у њих „рају“.

Ик Румунска сце дешитнуји цепу жита.

Румунска влада одредила је и милијарди леја на житни фонд, котри ма тога пинь, да ик цеса жита дешити. Влада идзе за тим, да жестер жита комита толам 250 динара.

Знак криви.

У Лиди у Польској предави на лиценцији велики мајстор грађа Замойского за шетији милиони д., а мајстор вредији 10 милиони. Јутро жестер зредији за 560 д. То пайтевали знак стражарског крива, котри је јадаја на и у Польској, а заједно и на лем худобину парастох, алије већији мајстори.

Лікарски свидоцтва при винчану.

Од 1. јула 1934 започеој објављован юнији закон „О судбинију сплињах хоротох“.

По прописах тога закона:

а.) Ик шиме не ишакијац алије сада мучика осoba, котри је придала својому сияшенијема лікарски свидоцтво, котре ишведочи, же дотићи на осoba не хорук је на јакији смртнији хороти. Державни и самоуправни лікарскији худобинијијаја особом видаваји тачи свидоцтва захорко. Мучика осoba, котри је ће поништијаји прес тогаји свидоцтва, буде каџана је 6 месеција гаранту, алије зас до 5000 д. Не треба тогаји свидоцтва даји на смртелак исписи. Алије у случају, же би тога смртелак хорика осoba виадарвела, мучикаји у времеју од 1 ме-

ДЛУЖНІЦІ!

В ішкагашим числом посылає поштово чеки и модільне шицких, котри до тераје не послалу предплати за „Руски Новини“ за прешли љебо за тог рок, нај то тајкай вроби. „Р. Новини“ беа предплати виходиви је години, бо піниих фондох и в мају. Зато модільне наших поштованих предплатників и читателів, да буду точни у посыланю предплати. Хто не може послави нарашникају сјму, нај пошаја голем половку. Не оцагуйце је, бо два раза дава хто тајкай дава.

ишаца даји је прешатрији и принесе лікарске свидоцтво, же в сподно здрава. Ињак и вона почтава под кару од 6 месеци гаранту алије до 5000 динара.

б.) Женска осoba, котра је има споншу хороту, а ишак таја покињица, буде каџана зас гарантом и у пенажах до 50.000 д.

в.) Священік, котри је извирѣчаваји преслікарскога свидоцтва, з котрој може видави же тога осoba не хорук и спонши хороти, буде каџана зас 5000 д. У случају ишакија на смртелак посечеј рог зари.

60.000 парода у Текијох.

В ишадију 5. августа було у Текијох 60.000 похвјадајаја парода з Войводини, Сриму и зас Сербји. Таке већке число цадомнијох ясно доказује, же народ добре је, да треба глајаји помоћ у кесишијах видох. Низзе јеом у Ђуга и под покровом Пресвете Богородице, ик чакаја часи настали у њих „рају“.

Експловија у Загребу.

Агенција Авија, ивела, же 4. августа була на похвјаде Окружног суду у Загребу мала експловија, од котреји ишакији не настрадаја. Материјална чупа мала. Попадија пренашала крем тога експлозије у клоzetу, котри је були на време одавшија. — Дотерајији щадство пренашло, же то поробија члан антрапличеје бандитске организације Нарчеца и Панчића. Одредаца награда од 20.000 д. тому, хто би то ишакија, алије припромог, за будеја владаји.

Редукција у фабрици вагонех у Броду.

Фабрика вагонех у Слав. Броду одлучује 250 роботијаја. Векшина од њих маја фамилији и тераје истали без хлеба. Џриза...

Виков статку з Войводини.

Прешлога тижња ивешкеној прес Суботији већином до Австроји 44 вагони иквињах, 6 вагону слустрих волок и 8 вагони конњох за резаке. Цена статку иштевија.

„Призад“ и купув јејита пролифик.

Привилегијаше друштво за иквов жита купув љем таке жито, за котре је гарантира же ик је јејита пролифик. Прето „Призад“ може мало јејита купиши, бо у погатији часах ишакији параси ишакија бије јејита пролифик, бо је јејита найљепшије роди.

Уродвай у Сриме.

У горијем Сриме буја уродвай јејита од 5 до 18 метре по ланцу. Штедије 13—12 метре. Яреј јејија ишакија вијаји веји, а јејији и лиценција.

5 метри по ланцу. Грајорица 4 јест, гранок прајајеја прајеја 3 метри по ланцу.

Наши индустриси.

У Југотији је 300 текстилија фабрики. Од тога је 45 фабрики памучнога плетна, 11 фабрики сукина зас јилни.

Крижевци.

Ик тојијадаме, прајајушији ишакија Владика ишака на Евхаристички Конгрес до Бејкереку, котри је там отрија 11. и 12. августа. В суботу 11. августа у 10 година буде каџаја архијерејска Служба Ноћа у тамошњој римокатоличкој цркви. Штакаш буде хор з Ђурђевија.

Отамаља ишаке преосвештенији Владика на вијактацију наших парохија, у којима бивају грекокатолички Јумун.

Радатович (Жумберак).

Хто би од добрих людја ишака прајаји з највећији парохији за својој једној ишакији десецу, старе 9 године, котреје реткоја беа родитељи, а црква ишакејеј родиши, котри је гај могла одговараји. Дасција бара бистре и добре, а гваријело другу класу писовије школи. Хто би ишака прајаји тују пријати, нај је објаки и Грејекаја, Парохијади Урјад, Радатович п. Сухор.

Шмишини Куцик.

Добри помочнији.

Толјай вошој в поцији да хажи худобинога членска. Тот је ишакејеј а толјай такоји на појо:

Кед је зас рушио, тајкай јејијији! Јејакији тајкай тенкај, а веј...

Пуш ме, да је зас рушио, — проговараја худобини. Я пом помажем гладијајаја, кед га пайдземе, подзелиме поиски. Але думам, же дармо будземе гладијајаја.

Не може спај.

Ишакији параси трох Талијајох та је је је, ким то вејијија бенедију.

Ишакији талијаји — одновеји.

Параси: А можеје ви, пакови спај?

Пакови: А чом би ве могај?

Параси: Бе и знам даји три сина, тајкији людје же то талијаји и не можеји пренеји спај.

Пакови: А коги то сина?

Параси: Коги? Ето: Порција, екзекуција

Духовни живот

Святы Павло апостол народех.

Павло и Варнава, Юда, Варсава и Сила и други, чо пристали але Павлом и поти, чо пристали до Антиохий пушчили не такой по плотски собору пакад даку до Антиохий. Кел прышлу до Антиохии такой звалами юношким християнам и разноведали, во одлучено на собору у Ерусалиму о отримованю Мойсейового закона. Медан християнама, котри скорей були погани (а не Жидзи), аваладала велики радост. Вони суторели: Всельо було медан поганами приятелью Христової науки. Вони уж спо-
важали и похоронили, же поганска вира не правна и же єст лем ёден Бог соторитель юности, але не преходзела на християнство баш пре жи-
довскій обрезане. Тераз християнске общество достарава зоних братох.

Юда и Сила поучовали людех у віри и гуторели:

Дух святи процацел учасником апостоль-
ского собору у Ерусалимі и на широку отво-
рел двери до царства Божого юношкам наро-
дом. Розквітнє и ясніє тераз церква Іоакіма,
где положи велики жертві велих мучеників —
прародила Юда Варсава.

А Сила глашал:

Цечи буду риць мученической крви и
натопя ішу Божу, котра вец видя болати плоди.

Нотим не Юда Варсава врага пакад до
Ерусалиму, а Сила остал у Антиохии.

Павло и Варнава бывали у Антиохии и
глаголік слово Боже до конца 50-го року по
Христу.

З Антиохии пошол Варнава з Йоакімом, чо
то волали Марко, на Кіпр, да онатри як там
християнє живо, а Павло и Сила пошли до Си-
риї. Гу нім не призначал імкар Лука, а у Цер-
кви жлади ученик Павлов Тимофей, котрого отец
бул Грех, а мац Жидова. И тераз ишти их
птичирме. Кацан леся пришли поучовали о ри-
ченських апостольском Собору. Кел була у Га-
латії учуди раз кед на ведно моясли, глас
а неба:

Идице з Азії до Європи! — Тей почі мал
Павло видіння. Стал єден чоловек Македонії и
моделю то зос словами: «Кеа придаеш до Ма-
кедонії, помож нам!»

Павло проповедал то Сили, а воя му гва-
ред: То нас Бог вола, да идася до Македонії,
да и там присошеме квангеліску науку,
Та я таєк порозумій, — говари Павло. Пойдає-
ме, браца, там, кацан нас Господи вола.

(Далей будзе).

Батогашка ролітвина.

Батогаше и Жидзи. — „Руски чено-
вѣкъ“ Шандор Сакач написал у ч. 15. „Зар”
сілдуше: „Красше же „Руска Новини“ маю за
сотрудника многоуважаємого моего колегу п.
Дра Іанівайка, як да миу за сотрудника
да якого Биря...“ Медантим батогаша-
ка „Зар“ прислає статю о косметики. А зна-
це что то написал? Соня Сакач, жена Шандора
Сакача, котра че пред кресченьем во-
лала Рахела. И сами фотографи якей паки
припада. Соня та спійому! Прето и разумиме

предо у „Зарі“ вислачали Талмудніску чу-
дроцу...

Прави „руссеки“ мене. — У єднім од
остатніх числах „Зарі“ написала о руских пре-
зівнісках статі, у котрій жадарским буніжеми опи-
сані мене юноши Русинех. Чудувам же, же
„забуан“ видрукован в мене редактора „Зар“
п. Дра Милутини Губаша. Бо во у цім іст рус-
ского? Милутин то — сербце. Презівнісчи
кіті жадарске. Остави лем „Др“, але и то ла-
тинік... Губаль би „Др.“ по руски значило
драбину, дерлячу, бо...

„Русски ученяци“. — У статі „Русски
лікар“, докторе и аросівіта“ толкує п. Сакач
це значи мене „Доктор“ и говари же: „Сло-
во доктор вислачава наукама, бо каждик доктор
у своєй струкі, то пакор нової науки, нового
живетла“. Шинко то красне лом точ п. Сакач
„наученик“ и „извор нового живетла“ голем як
лікар треба да вна добре латински. Но „док-
тор“ висло зос латинского „Doctor“, чо значи
учени, а „Doctor“ значи учитель, а не науче-
ник. Аль латинска присловка гутори! „Omnis
doctot papa est doctus“, а чо то значи най пак
потолкус п. Сакач...

Найношна севашня. — Наю баго га-
ле жесто до Текійох (бо то у Мадярской!)
рихтаю ше зос юльку пресесню пакет до Бе-
дали да преславя пакайих рок на чеси „Рож-
дество Христової“. Там будзе їдо паказовани
о праділовской, виря а Рахела преподавац
о косметики (пудер, помады). Буду ше и а паль-
цами зубк таргай. Нова „вітлачка“ История
Россї будве ше предавац тупльше як вайца
5 фалати ая днівар! Укаже ше, яке мушки бу-
ли по батогашкій мади руске обичаво. Хлопі
достаюю ишаки вони надраги и 20 Динари, кром
того кашачину и порту. Женік добилю калані,
али зос руманцом юному зе шлебодко присци.
У процесі буду ше пошиця леся русска застави
а пакета ше буку найношна плявашки зос Мон-
сіана. Торбя и зайди на шлебодко юному брац
бо так будзе „закуска“ надармо. Инце ше до-
стаюю и „Заря“ пакети числе, да каждик може
да пакет запаковат и токо, чо му од „закусак“
остало. Прето шаки на славу, да укажеме
свою русскуюсц и славялство!

О пчоларству.

Тераз ше ярамиме ту меду и ту чоловік
пакет. Вщас на яр пакет би мушели мац єден
фалат ректаци. По тим приходац овоц, па ба-
грен, ліпа. Ліпа каштна у юну мешашу, у ко-
трим в и тлавые медобраве од котрого ше пак-
ти бара помоуку и рок. Ніколово жаке, так ше
у нас вола, мало на белаво каштне и яго не
треба відіц шац, але початком априла та кві-
ти у юнія. Беч оден багрец ци каштне од
юнія до золія у Михала Мелевового у Кер-
стуре и пака кожак чоловік а юного закалами
до обичного багрену, да ше у вадале умноожи
до би добре пришло за чоловік. У липні и
серпня приходац чинец и так би були ціли
рок пакет за чоловік и вони би се сцекали зос
старого месца. Так би чоловікство запредовало
и роки на рок ше баржей. Ми у тих року

пакайме себе рихтат периге чоловіком за нашу
я каждый хто ма земку тримац чоловік, пака себе
набік рой и то найзгоднейше зос Однаку дзе
не була хороти.

Хто ма деску и хто дескі пчола, може мац
од пчоларства велики хасец. Зе цукер потроши
рочче сдна фамелія предо 80н Д., а за початок
пчоларства трійка 320н Д., други рок не гре-
баме куповац цукер, бо можеме място кукру
употребиц мед.

Дахто би повед, хто не гасконак у яких
мед у кафі, або у міску, же то не приємне.
Медантим мед исто так хасловитя як и цукер,
а по докторским доказанью нице с здрашні от
цукру, бо в правени од вічелікого квела.

Так ше теряя врачиме гу роботи чоловік. Як
зімче жарец мешаш у вскинни хладни же-
шнап и ритко ше може почац робиц зос пчо-
лами, бо деск чоловік не маю пачи, дотак гас-
ки у кошиці стоя. У мирцу и априлу пчоли
ше найвічай рихтаю за свою роботу и найві-
чай потроши меду и то им сперац не хреба, бо
по весялі меду потроши, тим у маю и юну же-
шнцу буду вельо моцігайник за роботу. Хто не
препатрел пчоли у марцу; пака іренатри у по-
чатку априла и кед потребно, пака их чоловар
рошигри, бо кед придає целли априлу, пчола и
вонк почину робиц. Чим видзімме, же остатат
рам покрити зос пчолу, можеме их пушкі до
верхнього тора. Хто думка пчоларниц пака ше у
тим месецу постара за кошицу. У хтарей ко-
шиці видзімме вельо меду, треба зос штредку
тијада 2—3 рами вінійц и положиц правни рам
да маю дес за род садзіц, а дзе ше мед грун-
ківку отвориц то и зос воду то добре похір-
скіц да то може чоловіка похасновац. Трудово
рамки треба новиберат чок зет у іх
зарод и каменіц зос пчоловими початкими, да
ше ше роботи пчола, а не труда. Хто сде пре-
несц пчоли на друге место, треба то зробиц
дес пчоли не ляга далеко, бо кед роботна
пчола почне летац, вона ше врана за старе
место.

(Конці).

Оскріп Будански

Дзесці до школи!

С.С. Василіянки у Шилді прымало
до свойого конвікту дзесціта снохойни
до науки, хтори би сцены кончыні граж-
данскую школу. Менччина плаца с лем
300—Д., а кому би чежко було пла-
циц шаку у пенеюках, може по догварки
з Украіну манастыра плациц якуш часц
у нарави.

4—4

Бурза

Нові Сад 9. VIII. 1934.

Жито нове	104—120 Дн.
Кукурица бачка и сримска	90—95 Дн.
Яреч бачка и сримска	70—80 Дн.
Овес	60—70 Дн.
Мука 00 півна	205—210 Дн.
Мука число 2	185—205 Дн.
Мука число 6	135—145 Дн.
Кромплі	55—60 Дн.
Писули	135—140 Дн.
Отруби	90—100 Дн.